

LEERLIJN	
Titel	Thematische Leerlijn Fotografie en Muziek De thema's sluiten o.a. aan bij de Da Vinci methode.
Ontwikkeld door	

ALGEMEEN	
Titel activiteit	Lijk jij op mij?
Groep	Groep 3
Soort activiteit	Fotografieles / met de focus op het begrip 'kader'
Plaats	School
Rolverdeling	De leerkracht geeft deze les
Duur	60 minuten
Leergebied	Kunstzinnige oriëntatie
Discipline	Fotografie / digitale media
Thema	Wie ben ik? / vertaald in 'Lijk jij op mij?'
Omschrijving van de activiteit	In deze les bekijken de kinderen een presentatie over foto's van details. Ze bespreken hoe ze eruitzien en waarin ze op hun familie lijken. De kinderen onderzoeken hoe ze een foto van dichtbij kunnen maken en ontdekken hoe oren, neuzen, monden, etc. verschillend van elkaar zijn. De kinderen fotograferen details van gezichten of ledematen van heel dichtbij. De foto's worden per groep gesorteerd en de kinderen bespreken de verschillen en overeenkomsten. Ze bespreken het eigen werk en dat van hun groepsleden.
Plaats in de reeks	Dit is een fotografieles die past bij het thema 'Wie ben ik?' Bij dit thema is ook een muziekles beschikbaar.
Mogelijkheden	Naar aanleiding van de les kunnen de kinderen ook thuis foto's maken van oren, neuzen, ogen, monden, enz. van familieleden en zichzelf. De foto's kunnen dan op school in de klas worden vergeleken om te kijken of er gelijkenissen tussen de familieleden zitten. Verzamel de resultaten van het werk van de leerlingen. Maak een expositie of een (digitaal) fotoboek na afloop van de les(sen).
Leeropbrengst	SLO kerndoelen 54 / 55 <ul style="list-style-type: none"> - De kinderen kunnen beelden gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. - De kinderen gebruiken fotografie om lichaamsvormen van mensen weer te geven. - De kinderen groeperen de gemaakte foto's op vorm. - De kinderen bespreken collages van foto's van de gefotografeerde lichaam details. - De kinderen kunnen een digitale foto maken. - De kinderen kunnen reflecteren op het eigen werk en dat van hun groepsleden.

UITVOERING	LES
Tijdspad	<p>Totaal: min. 60 minuten Oriënteren: 10 minuten Onderzoek: 20 minuten Opdrachten: 20 minuten Reflectie: 10 minuten</p> <p>Dit tijdspad kunt u naar eigen inzicht aanpassen of verlengen.</p>
Vorbereiding	<p>Bestudeer de lesbeschrijving.</p> <p>Bekijk alvast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de presentatie: 'Lijk jij op mij PO3 (presentatie)' • de bijlage: 'Lijk jij op mij PO3 (muziekfragment)' • de websites/ programma's: https://www.collage.nl of gratis app Pic.Collage http://pic-collage.com <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digibord • Boxjes om muziek mee af te spelen • Fotocamera's of iPads/ tablets voor het maken van foto's* • Kabel om de foto's over te zetten naar de computer <p>Onderzoek op welke afstand er nog een scherpe foto gemaakt kan worden met de fotocamera of iPad/ tablet die wordt gebruikt.</p> <p>Tip: Voeg eventueel eigen afbeeldingen en video/muziekfragmenten toe die aansluiten bij het onderwerp en de interesses van de kinderen.</p> <p>*Zorg voor voldoende camera's/ iPads/ tablets. De kinderen kunnen per groepje van 2 a 3 werken met 1 apparaat of rouleren indien er minder apparatuur beschikbaar is.</p>
Oriënteren	<p><u>Start met een gesprek</u> over het thema 'Wie ben ik?'</p> <p>Laat de kinderen vervolgens eigen ideeën formuleren en associëren op het onderwerp 'Lijk jij op mij?'</p> <p>Vertel: Vandaag gaan we in deze les over fotografie met elkaar kijken naar hoe we eruitzien. Hoe we hetzelfde zijn en hoe we anders zijn. Vraag: Wie heeft er hier broertjes en/ of zusjes? Lijk je op elkaar? Waarom wel en waarom niet?</p> <p><u>Start de presentatie:</u> 'Lijk jij op mij? PO3 (presentatie)'.</p> <p>Luister naar het muziekfragment uit afbeelding 1. Ook te beluisteren via: 'Lijk jij op mij PO3 (muziekfragment)'</p> <p>Stel vragen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar ging dit lied over? • Op wie uit je familie lijkt jij het meeste? <p>Ter informatie: Als je familie bent kun je heel erg op elkaar lijken. Je hebt misschien dezelfde vorm neus als je moeder, dezelfde kleur haar als je vader of dezelfde kleur ogen als je broertje of zusje. Toch lijkt je vaak niet precies op elkaar. Je bent jezelf en net een beetje anders dan iemand anders.</p>

Toon afbeelding 2.

Stel vragen als:

- Wat zie je hier?
- Wat valt je op?
- Waarom lijken de twee mensen op elke foto heel erg op elkaar?
- Hoe heet dat?
- Wie van jullie kent een tweeling?
- Lijken ze erg op elkaar?
- Kijk eens om je heen. Zijn er kinderen in de klas die heel erg op elkaar lijken?
- Waarom vind je dat?

Ter informatie:

Dit zijn tweelingen. Tweelingen zijn broertjes en/of zusjes die tegelijk worden geboren. Meestal lijken tweelingen heel erg op elkaar.

Toon afbeelding 3.

Stel vragen als:

- Wat zie je hier?
- Waaraan kan je zien dat deze ogen niet bij hetzelfde gezicht horen?
- Wat is er anders?
- Wat kun je vertellen over de kleuren die je ziet in de iris van het oog?
- Wat kun je vertellen over de vormen die je in de iris ziet? Waar lijkt dat op?

Ter informatie:

De ogen van deze 2 foto's komen van 2 verschillende mensen. Je kunt dat bijvoorbeeld zien aan:

- De kleur van de ogen is anders.
- De vorm van het oog is niet hetzelfde.
- De kleur van de wimpers is anders.
- De kleur van de huid is anders.

Niet alleen de kleur van de iris is anders, maar ook de vormen die je in het oog ziet. Zo heeft het bovenste oog een donkere rand om aan de buitenkant van de iris. En de 'kriebeltjes' die je ziet, zijn bij het bovenste oog donker en bij het onderste oog licht.

Als je een foto maakt dan kijk je altijd naar het kader. Het kader is eigenlijk wat er allemaal op de foto komt. Vaak kun je dat al op je scherm van je iPad/ telefoon of fotocamera zien.

Toon afbeelding 4.

Vraag: Je ziet hier 2 foto's van een konijn.

- Wat zie je in het kader (in beeld) op de linker foto? Is de foto van veraf gemaakt of van dichtbij?
- Wat zie je in het kader van de rechter foto? Is de foto van veraf gemaakt of van dichtbij?
- Wat zie je niet op de rechterfoto wat je in de linker wel ziet?
- Waarom zou je een foto van heel dichtbij maken?

	<p>Ter informatie: De foto van veraf laat veel meer zien van waar het konijn is. Het konijn zit in de duinen. Bij de rechterfoto is het konijn helemaal te zien in het kader, de foto is van heel dichtbij gemaakt. Je ziet daardoor niet zo goed waar het konijn is, maar je kunt hem wel heel goed zien. Je ziet meer details, zoals zijn neus, haren, oren en snorharen.</p> <p>Jullie gaan vandaag foto's maken van details van jezelf en je klasgenootjes, zoals bijvoorbeeld je oor of neus. Zo kunnen we goed zien hoe we hetzelfde zijn en hoe we verschillen.</p>
Onderzoek	<p><u>Hoe ziet jouw oor eruit?</u> Laat kinderen in drietallen elkaars oor bekijken en beschrijven. Welke vormen zie je? Zijn alle oren hetzelfde? Wat is het verschil? Welk oor is groter? Hoe lopen de lijnen? Hoe ziet de oorlel eruit?</p> <p><u>Dichtbij en veraf</u> Vertel: We hebben ontdekt dat iedereen verschillend is. We hebben allemaal ogen, oren, een neus en een mond. Toch zien we er allemaal een beetje anders uit. Vandaag gaan we foto's maken van elkaar. Zo kunnen we zien hoe verschillend iedereen is. Eerst nog een onderzoekje.</p> <p>Wat zie je als je ver weg staat? Wat zie je als je heel dichtbij staat? Laat de kinderen in een lokaal zover mogelijk aan een kant van het lokaal gaan staan (in een gang of op een plein met meer afstand kan ook). Twee kinderen gaan aan de andere kant van de ruimte staan.</p> <p>Stel vragen als: Welke verschillen zie je? Wat is hetzelfde? Wie is er groter? Wat kan je goed zien? Wat zie je niet zo goed? Welke kleur ogen hebben ze? Waarom kan je dat niet zien?</p> <p>Laat vervolgens twee de kinderen dichtbij staan. Stel vragen als: Wat zie je nu wel wat je eerst niet zag? Wat is het verschil in de kleur ogen? Wat is er nog meer anders? Kun je ook iets ontdekken wat hetzelfde is bij beide kinderen?</p> <p>Herhaal dit onderzoek eventueel nog een keer met 2 andere kinderen.</p> <p><u>Alles in beeld:</u> Vertel: Als je iets van dichtbij bekijkt, dan kun je veel meer zien. Bij het maken van de foto's gaan jullie straks foto's van heel dichtbij maken. Dat noemen ze ook wel een close-up. Het is wel heel belangrijk dat je alles op de foto hebt wat je wilt fotograferen.</p> <p>Toon afbeelding 5. Vertel: Maak met je vingers een vierkantje door je duim van je ene hand tegen de wijsvinger van de andere hand te leggen en andersom. Zo vorm je een soort van rechthoekje om doorheen te kijken. We doen alsof dat onze fotocamera is. Houd je 'camera' eerst eens heel dicht bij je oog en kijk erdoorheen. Wat zie je allemaal?</p> <p>Houd je handen nu gestrekt voor je en kijk weer door je 'camera'. Wat zie je nu in het rechthoekje? En wat zie je nu niet wat je eerst wel zag?</p> <p>Loop door de klas met je 'camera' en hou je handen een beetje voor je</p>

	<p>(dus niet te dicht bij je gezicht) en bekijk voorwerpen in de klas. Hoe dichtbij zijn je handen als het voorwerp niet meer in het rechthoekje past? En wanneer zie je het voorwerp precies in het rechthoekje van je vingers? Probeer het eens met grote en kleine dingen.</p> <p>Reflecteer kort op de onderzoeken. Stel vragen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat hebben we allemaal hetzelfde? (Oren, ogen, mond, etc.) - Hoe zijn we toch verschillend? (De vorm/ kleur van de ogen, mond, oren, etc. is anders) - Wanneer kun je iets heel goed zien? (Als het heel dichtbij is) - Hoe dichtbij kon je je handen houden zodat je een klein voorwerp nog in het rechthoekje van je vingers paste? - En hoe dichtbij met een groot voorwerp?
Opdracht	<p>Geef een <u>instructie</u> over het bedienen van de camera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertel met welke 'knop' je de foto maakt. • Laat zien waar je de foto op de camera bekijkt. • Leg uit hoe je werkt met het kader op de camera. Staat alles wat je op de foto wilt in beeld? Door de camera dichterbij te houden of een stapje achteruit te doen kun je andere dingen in beeld brengen. <p>Tip: Gebruik zo min mogelijk de zoomfunctie. De kwaliteit van de foto gaat achteruit.</p> <p>Vraag: Als je een foto maakt om heel goed te laten zien hoe iets eruitziet, zou je dat dan van dichtbij doen of van veraf?</p> <p>Vertel: Jullie hebben nu ontdekt dat als je iets van dichtbij bekijkt, dat je dan veel meer ziet dan als je iets van veraf bekijkt. In deze opdracht maken jullie in groepjes foto's van heel dichtbij van iets van het lichaam. Je mag kiezen uit je oor, neus, oog, mond, haar of hand. Maak bij iedereen in je groepje van hetzelfde een foto. Dus als je hebt gekozen dat je een foto maakt van oren, dan maak je bij elk kind in het groepje een foto van het oor.</p> <p>Zorg ervoor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat wat je wil fotograferen helemaal in beeld is. • Dat je zo weinig mogelijk van de omgeving op de foto zet. (Denk maar aan het konijn) • Dat je foto scherp is. • Iedereen in het groepje een keer een foto heeft kunnen maken.
Vorbereiding reflectie	<p>Laad de foto's naar de computer en zet de foto's per groepje in een fotocollage. Bijvoorbeeld via de website https://www.collage.nl of gratis app Pic.Collage http://pic-collage.com.</p>
Reflectie	<p>Bekijk de gemaakte foto's per groepje.</p> <p>Bespreek zowel het proces als de inhoud van deze les.</p> <p>Stel vragen als</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie ben jij op de foto? Waaraan herken je jezelf? - Hoe was het om een foto van dichtbij te maken? - Is dat wat je wilde fotograferen goed in beeld? - Wat is een kader? - Wat heb je geleerd over het maken van een foto? -

Reflectie op het thema	<p>Waar kun je nog meer foto's van maken als je denkt aan het thema 'Wie ben ik?'</p> <p>Thuis kunnen/mogen de leerlingen hier ook mee aan de slag.</p>
Aandachtspunten & bijzonderheden	<p>Lied Familie: Ageeth de Haan, www.ageethdehaan.nl. Tip: cd te bestellen via: info@ageethdehaan.nl</p> <p>Naar aanleiding van de les kunnen de kinderen ook thuis foto's maken van oren, neuzen, ogen, monden van familieleden en zichzelf. De foto's kunnen dan op school in de klas worden vergeleken om te kijken of er gelijkenissen tussen de familieleden zitten.</p>